

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020

1η δραστηριότητα

A1. α) Στον καιρό της πανδημίας κρίνεται αναγκαία η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι κυβερνήσεις οφείλουν να εγγυηθούν το δικαίωμα στην πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας και στην ενημέρωση για τον COVID-19. Επίσης, ευθύνονται για τη διασφάλιση της κοινωνικής ασφάλισης όλων ανεξαιρέτως, και όσων λόγω επαγγέλματος εκτίθενται άμεσα στον ιό. Οι επίσημοι φορείς εξουσίας πρέπει να καταδικάζουν κάθε ρατσιστική συμπεριφορά προς τους νοσούντες, και να προστατεύουν ισότιμα από τον ιό όλους και ιδίως τους μετανάστες.

(73 λέξεις)

β)

α. ΣΩΣΤΟ «Στο πλαίσιο μιας εξάπλωσης ... πρόσβαση σε αυτά.» §2

β. ΛΑΘΟΣ «Όλοι και όλες ... την υγεία όλων.» §3

γ. ΣΩΣΤΟ «Οι άνθρωποι σε επισφαλείς ... εξαιτίας του ιού.» §4

δ. ΣΩΣΤΟ «Αυτό περιλαμβάνει ... στο διαδίκτυο.» §5

ε. ΛΑΘΟΣ «Οι κυβερνήσεις ... όλων των ανθρώπων.» §5

2^η δραστηριότητα

A2. Στην 3^η παράγραφο του κειμένου εντοπίζεται η επίκληση στη λογική ως τρόπος πειθούς. Ο συντάκτης του κειμένου χρησιμοποιεί επιχειρήματα «Κάτι τέτοιο καθιστά ... προσπάθειες αντιμετώπισης.» και τεκμήρια, δηλαδή την αναφορά στα γεγονότα που έλαβαν χώρα τον Δεκέμβριο του 2019 στη Wuhan, στην περιοχή του Τζάμμου και του Κασμίρ προκειμένου να στηρίξει την θέση ότι η αποτυχία της διασφάλισης της έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης θέτει σε κίνδυνο την παγκόσμια υγεία.

A3. Η συλλογιστική πορεία της 2^{ης} παραγράφου είναι παραγωγική, διότι η θεματική περίοδος αναφέρεται στη γενική θέση ότι οι περισσότερες κυβερνήσεις έχουν δεσμευτεί με συνθήκη να προστατεύουν το δικαίωμα στην υγεία και στις λεπτομέρειες – σχόλια απαριθμούνται όλα τα απαραίτητα μέτρα (πρόληψη, θεραπεία, έλεγχος ασθενειών, αγαθά και υπηρεσίες διαθέσιμες σε όλους/ες) που λαμβάνουν τα κράτη.

A4. Το ύφος του κειμένου μπορεί να χαρακτηριστεί ενημερωτικό και πληροφοριακό, καθώς στόχος του συντάκτη (Διεθνής Αμνηστία) είναι η ενημέρωση των αναγνωστών για τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον καιρό του κορωνοϊού που αποτελεί ευθύνη όλων των κρατών. Γι' αυτό παρατηρείται η χρήση αναφορικής/κυριολεκτικής γλώσσας, απλού και κατανοητού λεξιλογίου, γ' ρηματικού προσώπου και η απλή συντακτική δομή.

A5.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εποχή του κορωνοϊού

Στις 11 Μαρτίου του 2020 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κήρυξε την ασθένεια από τον ιό COVID-19 ως παγκόσμια πανδημία. Η προστασία της δημόσιας υγείας είναι διαχρονικά συνυφασμένη με τον περιορισμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ατομικών ελευθεριών, που θεωρούνται θεμελιώδη σε ένα κράτος δικαίου. Η στάθμιση των έννομων αγαθών είναι ιδιαίτερα σημαντική. Το δικαίωμα στην υγεία συνδέεται στενά και εξαρτάται από την εφαρμογή στην πράξη άλλων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως περιέχονται στο Διεθνή Χάρτη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που συμπεριλαμβάνουν τα δικαιώματα σε τροφή, στέγη, εργασία, εκπαίδευση, ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ισότητα, την πρόσβαση στην ενημέρωση, την προστασία της ιδιωτικής σφαίρας του απορρήτου και της ελευθερίας της κίνησης.

❖ Η περίοδος της πανδημίας είναι μία περίοδος μεγάλης κρίσης κατά την οποία τα ανθρώπινα δικαιώματα κινδυνεύουν να καταστρατηγηθούν ή καταστρατηγούνται.

- Οι πολίτες σε πολλά κράτη στερήθηκαν θεμελιώδεις ελευθερίες τους, εφόσον επιβλήθηκαν σε αυτούς αυστηροί περιορισμοί ως προς την μετακίνησή τους.
- Σε κάποιες χώρες έγινε προσπάθεια φίμωσης των ΜΜΕ, υπήρξαν περιπτώσεις παραπληροφόρησης και διαστρέβλωσης της αλήθειας.
- Ο ρατσισμός αναδύθηκε εις βάρος των λαών στους οποίους πρωτοεμφανίστηκε ο φονικός ιός και εκφράστηκε ακόμη και με πολύ προσβλητικά σχόλια και χαρακτηρισμούς εναντίον τους.
- Κάποιες κοινωνικές ομάδες, όπως άστεγοι, μετανάστες, οι οικονομικά εξαθλιωμένοι, ακόμη όμως και κάποιες ομάδες επαγγελματιών (πχ. γιατροί) , κινδυνεύουν περισσότερο να προσβληθούν από τον ιό, εφόσον δεν έχουν πρόσβαση σε όλα τα μέτρα πρόληψης από τον ιό ή γιατί δεν έχει ληφθεί μέριμνα επαρκής για την προστασία τους.
- Όσοι δεν έχουν πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες, στερούνται το δικαίωμα στην τηλεεκπαίδευση και την τηλεργασία.
- Εργαζόμενοι των οποίων οι επιχειρήσεις τελούν υπό καθεστώς αναστολής αρκούνται πλέον στο κρατικό επίδομα ή γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους εργοδότες τους.

❖ Από την άλλη γίνεται μεγάλη προσπάθεια για να προστατευτούν τα ανθρώπινα δικαιώματα ανεξαιρέτως.

- Έχουν ληφθεί αυστηρά μέτρα για την προστασία της ανθρώπινης ζωής, που αφορούν το σύνολο των ανθρώπων και όχι μεμονωμένες περιπτώσεις.
- Τα ΜΜΕ φροντίζουν για την ενημέρωση των πολιτών για την εξέλιξη της πανδημίας, προκειμένου να αυτοπροστατευτούν.
- Παρέχονται ηλεκτρονικοί υπολογιστές σε οικογένειες που δεν έχουν, προκειμένου τα παιδιά τους να μπορέσουν να συμμετέχουν στην τηλεεκπαίδευση.
- Το κράτος και η τοπική αυτοδιοίκηση έχει θεσμοθετήσει μηχανισμούς για την παροχή βοήθειας σε ανθρώπους που την έχουν ανάγκη.
- Το κράτος προσφέρει οικονομική βοήθεια και ευνοϊκές ρυθμίσεις στις εταιρείες που πλήττονται από την κρίση της πανδημίας.

- Το κράτος ανακουφίζει οικονομικά τους εργαζόμενους που πλήττονται από την πανδημία.
- Το αίσθημα ευθύνης των γιατρών, των νοσηλευτών και όσων άλλων εργάζονται για την προσπέλαση της κρίσης αποτελεί ίσως τον σοβαρότερο παράγοντα προστασίας του δικαιώματος της ζωής.
- Με την βοήθεια των νέων τεχνολογιών διασφαλίζεται το δικαίωμα στην εκπαίδευση και την εργασία.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Η κρίση πρέπει να αντιμετωπιστεί με νηφαλιότητα και υπακούοντας στις οδηγίες και τους αναγκαίους περιορισμούς του κράτους που υπαγορεύονται από οδηγίες του ΠΟΥ με γνώμονα τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ατομικών Ελευθεριών. Οι αναγκαίοι περιορισμοί παρέχουν εχέγγυα ότι θα βγούμε κατά το δυνατόν αλώβητοι από αυτήν την παγκόσμια κρίση.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

B1. Το ποίημα του Μαχμούτ Νταρούις «Να σκέφτεσαι τους άλλους» πραγματεύεται το θέμα της αλληλεγγύης. Το ποιητικό υποκείμενο με παραινετικό και προτρεπτικό ύφος απευθύνεται στον αναγνώστη ωθώντας τον να ενδιαφερθεί για τους συνανθρώπους του που δεν έχουν τροφή, νερό και στέγη, που ζουν στερούμενοι το αγαθό της ελευθερίας και της ειρήνης. Αξία μάλιστα μεγαλύτερη αποκτάει το ενδιαφέρον για όλους αυτούς που υποφέρουν από τη φτώχεια, τη σκλαβιά και τον πόλεμο, όταν αυτό εκφράζεται από εκείνους που δεν στερούνται κανένα από τα αγαθά αυτά. (λέξεις 61)

B2. Μεταφορά: στίχος 6 «Εκείνους που μόνο τα σύννεφα έχουν να τους θηλάσουν.»

Η λειτουργία της μεταφοράς είναι να εκφράσει μια υπερβολική κατάσταση και ταυτόχρονα τη συναισθηματική επίδραση που αυτή έχει πάνω στον ποιητή. Με τη μεταφορά δηλώνεται, ακόμα, η ανάγκη του πομπού να ξεπεράσει τα στενά όρια που θέτει η φυσική τάξη των πραγμάτων. Με το σχήμα της μεταφοράς δίνεται ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση αισθητοποιείται το γεγονός ότι κάποιοι άνθρωποι δεν έχουν εξασφαλισμένο καθαρό και πόσιμο νερό.

B3. Στην επαναλαμβανόμενη φράση «... να σκέφτεσαι τους άλλους» χρησιμοποιείται η υποτακτική έγκλιση. Η λειτουργία της είναι προτρεπτική. Ο ποιητής απευθυνόμενος στον αναγνώστη σε β' πρόσωπο τον προτρέπει να νοιάζεται για τους άλλους, την στιγμή μάλιστα που απολαμβάνει σε επάρκεια βασικά αγαθά για την επιβίωσή του, όπως νερό, τροφή και στέγη, και τα ύψιστα αγαθά της ελευθερίας και της ειρήνης. Τον προτρέπει να «σκεφτεί» όλους εκείνους για τους οποίους τα παραπάνω αγαθά είναι κάθε άλλο παρά αυτονόητα.

B4. Ο παλαιστίνιος ποιητής αναφέρεται στα ανθρώπινα δικαιώματα της τροφής και του νερού, της στέγης, της ελευθερίας του λόγου και της ειρήνης. Όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα αναφέρονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που ψηφίστηκε στις 10 Δεκεμβρίου του 1948. Ωστόσο, στον κόσμο της αφθονίας και της υπερκατανάλωσης που ζούμε, εκατομμύρια άνθρωποι στερούνται των βασικών και στοιχειωδών δικαιωμάτων στη ζωή και την ελευθερία. Πέρα, λοιπόν, από την ευθύνη των κυβερνήσεων να εγγυώνται την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ο καθένας από εμάς μπορεί και οφείλει να συμβάλλει στην προστασία τους. Χρειάζεται επίπονη προσπάθεια από τον καθένα να μην περιχαράκωνει το ήθος του εξαιτίας της γενικότερης εξαχρείωσης που επικρατεί στις μέρες μας, να σέβεται τον συνάνθρωπό του, να είναι αλτρουιστής και αλληλέγγυος. Καθένας οφείλει να ενημερώνεται για τα φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας τοπικά και διεθνώς, να δραστηριοποιείται για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και να αντιδρά καταδικάζοντας περιπτώσεις καταπάτησης των ελευθεριών του ανθρώπου με τη συμμετοχή του σε ανθρωπιστικές οργανώσεις και δράσεις.

(λέξεις 158)